

EL COMPOSTATGE

Sabieu que cadascú de nosaltres generem gairebé **mig quilo** de matèria orgànica **cada dia**? De la bossa d'escombraries que fem a casa dia a dia, gairebé la meitat són restes de menjar o vegetals, que provenen dels nostres àpats o de les plantes que tenim.

Actualment la majoria de matèria orgànica que generem la llencem al contenidor de rebuig (el gris), i per tant, va a parar a l'abocador. Per poder evitar els nombrosos problemes que això implica (com la generació de gas metà que allibera la matèria orgànica, entre d'altres), és important **reciclar aquesta matèria orgànica** amb altres pràctiques que ho permetin fer.

Podem aconseguir transformar de forma neta i confortable les restes de menjar i de jardí en un recurs d'alta qualitat? Podem reduir la quantitat de deixalles que acaben a l'abocador i estalviar energia en el transport de les escombraries? I tot això, fer-ho des de casa nostra? I tant, amb el **compostatge**!

Què és i per a què serveix?

El compostatge és un **procés natural de descomposició** a través del qual les restes orgàniques del jardí i la cuina es transformen en **adob natural**, el COMPOST, sense consum d'energia i sense necessitat d'aplicar de productes químics.

Els avantatges que presenta aquest compost són:

1. És un adob natural amb **gran poder fertilitzant** que aporta nutrients i oligoelements al sòl que assegurin el creixement equilibrat de les plantes.
2. **Regula la humitat del sòl** perquè permet una millor retenció de l'aigua.
3. **Aporta estructura al sòl** perquè fa més permeables els sòls argilosos i més absorbents els sòls sorrencs.
4. **Regula el pH del sòl.**
5. **Millora la salut de les plantes** i esdevenen més resistents a malalties.
6. **Contribueix a la millora del medi ambient** ja que redueix els residus orgànics que generem a la cuina (que són un 40% de la brossa total) i així la quantitat de residus que s'aporten a l'abocador controlat. Això permet, a més, evitar l'emissió de CO₂ a l'atmosfera pel necessari transport d'aquests residus a les instal·lacions de gestió, i per tant **no contribueix al canvi climàtic**.
7. **No produeix plagues d'insectes ni males olors.**
8. És totalment **gratuït i molt senzill!**

Com es composta?

Hi ha quatre regles bàsiques per poder realitzar el compostatge correctament:

1. Col·locar el compostador en un lloc a **l'ombra**, amb un bon drenatge (**directament sobre el terra**, mai sobre paviment o enrajolat) i **resguardat del vent**.

Imatge 1. Col·locació adequada del compostador.

2. Cal incorporar al compostador matèria verda i matèria llenyosa **a parts iguals** (i amb una **mida petita**):

☒ **Matèria verda o humida:** són les restes de cuina en general, gespa, flors, fulles verdes...(molt rica en nitrogen).

☒ **Matèria llenyosa o seca:** fulles seques, poda triturada, palla, herba seca,

encenalls, serradures. També tovallons de paper de cuina (molt rica en carboni).

Imatge 2. Exemples de què es pot compostar.

1. S'ha de **barrejar i remenar bé**: la barreja dels diferents tipus de materials és el que fa possible que el procés es doni de forma natural. Només hem de remoure la capa superior de la pila.

Imatge 3. Barreja de matèria humida i matèria seca.

2. **Controlar la humitat**: si el material està molt sec, no es compostarà. Si està molt humit, es pot podrir. Sabrem que en el compostador hi ha una bona humitat quan en aixecar la tapa hi veiem algunes gotetes d'aigua enganxades. Si trobem la pila molt seca, caldrà afegir-hi aigua quan sigui convenient i amb moderació (sobretot cal vigilar a l'estiu), i si la trobem molt humida, caldrà afegir més quantitat de matèria llenyosa o seca fins que torni a la normalitat.

Imatge 4. Exemple de compostador massa humit.

Imatge 5. Exemple de compostador massa sec.

Manteniment del compostador

Durant la descomposició de la matèria orgànica la pila perd entre el 70% i el 80% del volum inicial, el compostador triga molt a emplenar-se del tot.

Perquè la pila s'escalfi necessita tenir un volum mínim, que sol ser la meitat del compostador. A partir de l'escalfament de la pila, el procés de compostatge té dues fases ben diferenciades: la fase de **fermentació** (es produeix a la meitat superior del compostador), on hi ha molta activitat biològica i una temperatura alta, i la fase de **maduració** (es produeix a la meitat inferior), on hi ha poca activitat biològica i el compost està acabat.

Els responsables del procés de descomposició són **organismes vius** que es presenten de forma natural com bacteris, fongs, algues i petits insectes de jardí (com els cucs de califòrnia, o les larves d'escarabat, entre d'altres).

Imatge 6. Cucs de califòrnia (*Eisenia spp.*) Imatge 7. Larves d'escarabat (*Oryctes nasicornis*)

És important **barrejar i remenar els dos tipus de materials** quan els posem al compostador, si els llencem formant capes els materials no es descomponen bé i la pila no puja de temperatura. És important barrejar la gespa humida amb fulles o altre material llenyós per tal que n'absorbeixi la humitat i evitar-ne la compactació.

Cal vigilar que el material **no s'assequi** però també que **no estigui xop**.

Utilitzant un compostador, normalment el compost triga de **7 i 8 mesos** en estar llest, depenent de l'estació de l'any. Veurem que el compost està llest quan té un aspecte de terra solta de color marró fosc o negre, fa bona olor (olor de terra de bosc), si l'agafem amb la mà no ens queda enganxat ni ens taca, no s'hi reconeix cap tipus de resta dipositada en el compostador, i està a temperatura ambient.

Imatge 8. Compost acabat

Actualment a Pau ja hi ha 12 veïns que realitzen compostatge casolà!

Voleu començar a compostar? Informeu-vos a l'Ajuntament!

I per a més informació, visiteu el web <http://compostatge.residus-altemporda.org/>